

BELGISCHE GEOLOGISCHE DIENST

061W/196 (VIIIc) KAARTBLAD: Tessenderlo

p. 1/1

ADMINISTRATIEVE & TECHNISCHE GEGEVENS

Kaart nr.: 061W
PLAAT: Tessenderlo
Nr.: 196 (VIIIc)
Type Boring: ontsluiting
Topografische kaart: 25/1
Uitgevoerd te: Molenstede
Post nr.:
Adres boorplaats: Dassenaarde
Diest
Opdrachtgever: Natuurpunt Oost-Brabant, Werkgroep Natuur & Erfgoed
Boorfirma:
Boordatum: 19/06/2014
Topografie: volgens kaart
Stalen door: MD
Boormethode:
Lengte & doormeters:

Grondwaterstanden: + 19 m TAW (Zwartwater)
1ste maal:
Bij rust:
Tijdens pompen:
Debiet:
Waterzaak nr.:
Totale diepte:
Stalen bewaard: ja
Maaiveld / ref. peil: 37,50 m
X: 196975
Y: 189275
NIS code:

BOORBESCHRIJVING

AARD DER OPPERVLAKKIGE LAGEN

-
- Geelbruin matig fijn eerder afgerond zand (type dekzand met gele lemige film rond de korrels), met wat grovere korrels; ca 5% zwart geoxideerde glauconiet, voornamelijk in de zeer fijne fractie (korrels verplinterd); enkele mica's; veel humeuze tot houtige partikels; zand is los en mul, geen kleibruggen ondanks lemige film; op de helling asgrijze podzolverkleuring (diepte opgeven is weinig zinvol, wegens gestoord profiel)
  - aan de oppervlakte overvloedig losse brokken ijzerzandsteen, bestaande uit limonietschollen in diktes van 1,5 tot 5,5 cm in:
    - roestbruin matig fijn, duidelijk glauconiethoudend (ca 20%) zand met verspreide mica's; oranjerood cement en talrijke holtes op mm-schaal, en met oranjegele vlekken met groter aandeel (kleihoudende) matrix; met metaalglanzende mangaanbruine door goethiet gecementeerde bandjes op mm-schaal omgeven door ijzerzandsteen met eerder rood cement
    - zelfde zand, minder compact gestapeld en dus meer matrix, zandkorrels ingebed in poreus stofferig roestbruin cement, met hoger kleigehalte
    - zelfde matig fijn maar glauconietrijker (tot 30% met groene glauconiet) zand, goed gestapeld met kakibruin fijnkorrelig (van oorsprong siderietisch?) cement, hard en compact
    - middelmatig tot matig-grof glauconietarmer zand ingebed in oranjerode korrelige matrix, met brede donkerbruine goethietband, die met overgangszone de ijzerzandsteen domineert ('ijzerschollen'), hard en compact

(selectie in monster lithotheek)

STRATIGRAFISCHE INTERPRETATIE

Top	*	Basis	*	STRATIGRAFISCHE EENHEDEN
0		18 m		Formatie van Diest

AUTEUR M. Dusar

OPMERKINGEN

Dassenaarde, top van ijzerzandsteenheuvel met tracé van Duitse loopgraven uit WOI; de grond is hier bezaaid met ijzerzandsteenschollen; op de achtergrond Zwartwatervallei (foto Luc Nagels, Natuurpunt Oost-Brabant, Leuven).

Het site is een Hagelandse getuigenheuvel met steile zuidhelling tot 20 m boven Zwartwaterbeek.

De dikkere limonietschollen en dunnere ijzerschollen liggen in grote hoeveelheid aan het oppervlak op de open plek in het bos, aan de top van de heuvel, opgedolven voor aanleg van loopgracht door Duits leger tijdens WOI voor bombardementsoefeningen vanuit nabijgelegen vliegveld Schaffen. Dikkere ijzerzandsteenlagen zijn niet waargenomen. Het is evenwel mogelijk dat de horizontale fijnsplijting een gevolg is van strenge vorstwerking tijdens de laatste Pleniglaciale fase, zoals ook bovenop de ijzerzandsteenbank op de Langenberg kan worden waargenomen.

Het bodemprofiel is verstoord door omwoeling en uitgraving zodat een beperkt podzol-bodemprofiel enkel waargenomen kon worden op de nochtans aan erosie onderhevige steilere flanken van de getuigenheuvel.

De voet van de getuigenheuvel langs de zijde van de Zwartwaterbeek is onnatuurlijk steil, vermoedelijk door afgraving van de voet voor uitbreiding van landbouwareaal. Dit wordt aangetoond door de aanwezigheid van mul dekzand in de aangrenzende ploegvoor dat nog niet door bodemvorming is aangetast en dus 'vers' op de akker is terechtgekomen. De beschikbaarheid van dit mulle zand wijst dan weer op een fenomeen van zandverstuiving zoals dat tot WOI op de schaars begroeide heuvel kon voorkomen.